

Співвідношення виборів та інших форм безпосередньої демократії

Лазаренко Р.Ю. - учень 9-го класу Вишенської ЗОШ I-III ступенів Бориспільської районної ради Київської області

Науковий керівник: вчитель історії та права Вишенської ЗОШ I-III ступенів Бориспільської районної ради Київської області, вчитель-методист - **Варич Л.В.**

Визнання народу носієм суверенітету, єдиним джерелом влади та закріплення можливості здійснювати владу народом безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування стало важливим кроком у формуванні в Україні правової та демократичної держави (ст. 5 Конституції України). Подальший свій розвиток дані принципи правової держави знайшли у ст. 69 Конституції України, згідно з якою народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдуми та інші форми безпосереднього народовладдя. Виходячи з даного положення, в Україні на конституційному рівні закріплено можливість існування необмеженого кола форм безпосереднього народовладдя, оскільки не дано вичерпного їх переліку. Вся система форм безпосереднього народовладдя в Україні потребує законодавчого врегулювання. В Україні найбільш врегульованими є інститути виборів та референдумів. Правове регулювання інших форм здійснено несистемно, хаотично або ж взагалі відсутнє.

Однією з причин такого незадовільного регулювання стала відсутність наукового підґрунтя до визначення форм безпосереднього народовладдя. В науці конституційного права не розроблено єдиної концепції форм безпосереднього народовладдя. Наука конституційного права виокремлює дві основні форми народовладдя - безпосередня (пряма) і представницька (непряма) демократія.

Безпосередня демократія - це форма прямого народовладдя, що пов'язана зі здійсненням прямого волевиявлення народу України, територіальної громади чи іншої визначеної законом спільноти громадян.

Форми безпосередньої демократії - це способи здійснення влади народом України або його частиною, які виключають передавання владних повноважень будь-яким органам чи особам.

Найбільш поширеними формами прямої демократії є: вибори (стаття 69 Конституції України); референдуми (стаття 69 Конституції України); загальні збори громадян (стаття 8 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 р.); місцеві ініціативи (стаття 9 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні"); громадські слухання (стаття 13 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні").

Референдуми відповідно до статті 69 Конституції України є народним волевиявленням. Референдум - важлива форма безпосередньої демократії, що полягає в голосуванні виборців (певної, визначеної законом, групи виборців), шляхом якого приймаються рішення з будь-яких питань державного або самоврядного характеру, за винятком тих, котрі згідно з законом не можуть бути винесені на референдум. Ці рішення - обов'язкові до виконання органами, організаціями і громадянами, щодо яких вони мають імперативний характер.

З 1991-2012 роки в Україні діяв Закон України «Про всеукраїнський і місцеві референдуми», на даний час закон втратив чинність у зв'язку з прийняттям нового Закону України «Про всеукраїнський референдум» від 06.11.2012р. № 5475-УІ. Як зазначено у Висновку № 75/2012 Венеціанської Комісії затвердженого 17 червня 2013 року в м. Страсбург, новий закон спрямований на створення правової основи для організації референдумів, передбачених у відповідних статтях Конституції України. Він замінює закон 1991 р. про референдум, до якого кілька разів вносилися зміни.

Законодавець детально вирішує основні питання з організації референдуму. Закон України «Про всеукраїнський референдум» 2012 року передбачає класифікацію різних видів референдуму, визначає різні зацікавлені сторони і їх відповідні функції та обов'язки,

встановлює основні принципи проведення голосування, а також конкретні правила формулювання питань, запропонованих на референдум.

Закон України «Про всеукраїнський референдум» 2012 року дозволяє людям безпосередньо вирішувати будь-які питання шляхом референдуму, за винятком питань, пов'язаних з податками, державним бюджетом, кримінальною амністією або будь-якими пропозиціями, які можуть призвести до обмеження прав і свобод людини і громадянина. Згідно з текстом закону, на референдум можуть виноситися декілька питань з однієї пропозиції референдуму.

Виходячи з положень Конституції, статтею 3 Закону України «Про всеукраїнський референдум» встановлено чотири види всеукраїнських референдумів: конституційний, ратифікаційний (з територіальних питань), законодавчий і загальний (з інших питань, крім тих, які прямо передбачені в Конституції України).

Венеціанська комісія готова допомагати владі України в їхніх зусиллях зі створення правової основи для референдумів відповідно до стандартів Ради Європи та інших міжнародних стандартів.

Слідуюча форма безпосередньої демократії - загальні збори громадян за місцем проживання. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування» № 280/97 - ВР від 21 травня 1997 року - загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади.

Окрім вищезазначеного закону, питання загальних зборів регулюється Положенням «Про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні» від 17 грудня 1993 р. № 3748-ХП. Це важлива форма безпосередньої участі населення у вирішенні питань місцевого самоврядування, складова системи місцевого самоврядування.

Окрім загальних зборів громадян в Законі України «Про місцеве самоврядування» існує, ще дві форми безпосередньої демократії - місцеві ініціативи та громадські слухання.

Місцеві ініціативи закріплені в статті 9 Закону України «Про місцеве самоврядування» де зазначено, що члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді в порядку місцевої ініціативи будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.

Порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради визначається представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади з урахуванням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

Остання форма безпосередньої демократії - громадські слухання. Відповідно до статті 13 Закону України «Про місцеве самоврядування» територіальна громада має право проводити громадські слухання - зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

Громадські слухання проводяться не рідше одного разу на рік.

Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування. Порядок організації громадських слухань визначається статутом територіальної громади.

Отже, безпосередню демократію можна визначити як безпосереднє волевиявлення всього народу або його частини з метою здійснення суспільних функцій шляхом виборів, референдумів, загальних зборів громадян, місцевих ініціатив, громадських слухань або в інших, не заборонених Конституцією і законами, формах.

Відтак, з впевненістю можна сказати, що усі зазначені форми прямої демократії є важливими, та займають вагоме місце в житті суспільства, проте, пріоритетними серед конституційно-правових форм безпосередньої демократії є вибори до органів державної влади і органів місцевого самоврядування, оскільки є один із наймасовіших заходів, які організовує держава з метою утворення публічної влади.

Конфіскація як вид адміністративного стягнення за порушення митних правил

Семенко О.В. - студентка навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ - **Юрковська Л.Г.**

Актуальність теми дослідження. Усі адміністративні стягнення тісно пов'язані між собою й утворюють єдину систему. Їх насамперед об'єднує загальна мета: захист правопорядку, виховання осіб, що учинили адміністративні проступки, у дусі дотримання законів, а також попередження вчинення нових проступків як самими правопорушниками, так і іншими особами. Кожне стягнення є покаранням, мірою відповідальності, призначеної за проступки, а застосування будь-якого стягнення означає настання адміністративної відповідальності і тягне для винного несприятливі юридичні наслідки.

Метою даної наукової статті є дослідження особливостей конфіскації як різновиду адміністративного стягнення.

На шляху Євроінтеграції Україні потрібно здолати багато перешкод. Це стосується насамперед захисту національних економічних інтересів, без чого неможлива ефективна участь у міжнародному поділі праці, та поступового покращення іміджу нашої держави у світі через проведення реальних реформ і курс на вдосконалення законодавства та демократизацію українського суспільства. Потрібно виконати надзвичайно складну роботу, аби підготувати саме митні відносини країн, законодавство, правову сферу, зовнішню та внутрішню політику і, насамперед, саме українське суспільство, до того, щоб членство України в ЄС вийшло за рамки протоколів про наміри і набуло реальних рис.

Відповідно до статті 41 Конституції України, яка є нормою прямої дії, конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених Законом [1]. Умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку, визначає Закон України «Про виконавче провадження».

Облік, попередня оцінка, а також відповідальність за зберігання конфіскованого, за рішеннями судів, майна до моменту його вилучення державним виконавцем або передачі торговельній організації покладаються на митні органи, далі, після відкриття виконавчого провадження щодо виконання рішення суду про конфіскацію майна державний виконавець невідкладно з'ясовує у митного органу місцезнаходження майна, що підлягає опису та арешту, та умови його зберігання [2].

Слід також зауважити, що законом заборонено передання на реалізацію або безоплатне передання конфіскованого майна до повного узгодження оцінки такого майна державним виконавцем та митним органом. У разі коли передане на реалізацію майно не буде продано протягом двох місяців, воно підлягає переоцінці, розмір переоцінки не повинен перевищувати 20 відсотків вартості, узгодженої державним виконавцем та митним органом [2].

Майном, що швидко псується або має обмежений строк зберігання, мають право розпоряджатися в установленому законодавством порядку митні органи, швидкопсувне майно передається митним органом для реалізації, а за наявності ознак псування, непридатності до використання чи загрози санітарно-епідеміологічному благополуччю